

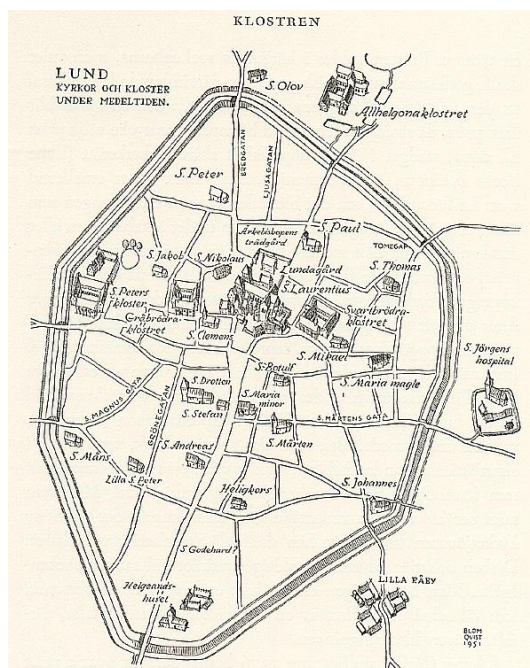
En domkyrka och tjugofem andra kyrkor i Lund

Text: Annika Knarrström

Visste du att det för 700 år sedan fanns 26 kyrkor i Lund? Den största kyrkan var domkyrkan. Den finns fortfarande kvar, medan nästan alla de andra kyrkorna har rivits för länge sedan. Men vi vet ungefär var de legat, eftersom det finns gamla beskrivningar kvar. Dessutom har arkeologerna hittat ruinerna efter en del de gamla kyrkorna, eftersom de ofta finns kvar under marken.

Redan från början byggdes det många kyrkor i Lund. Först byggde man kyrkor i trä. Arkeologerna har hittat spår efter fyra träkyrkor och de tror att det har funnits i alla fall sex stycken till. Den äldsta träkyrkan kan ha byggts redan kring år 990. Träkyrkorna var inte så stora. Inuti var de ganska mörka, för de hade inte några stora fönster, och besökarna fick stå upp.

Det var redan då många kyrkor på en så pass liten plats. Det bodde kanske inte så många i Lund då, men av de som bodde här hade en del personer mycket makt och pengar. Kanske ville de olika mäktiga personerna ha en egen kyrka, för att verkligen visa hur mycket de brydde sig om religionen och Gud. Kristendomen hade blivit viktig för allt fler människor.

Bildtext: En karta över Lund, där de gamla stenkyrkorna och klostren ritats in.

Efter bara hundra år började man bygga om kyrkorna och dessutom bygga nya. Först byggde man med sten och så småningom också med tegel. Sten och tegel är mer hållbart än trä, men man kan också tänka sig att det var dyrare. Samtidigt som man byggde mer hållbart kunde man alltså visa att man hade råd. Till slut var man uppe i hela 26 kyrkor i Lund. Ingen annan stad i Danmark, Norge eller Sverige hade lika många kyrkor (men till exempel London i England hade hela 110 kyrkor).

De olika kyrkorna fick namn efter olika helgon. Ett helgon var en person som hade levt ordentligt, så som kristendomen ville, och till och med dött för sin tro. Folk trodde att helgonen hade kraften att

beskydda, så beroende på vad man ville ha skydd för så kunde man be till olika helgon. När stadens invånare skulle gå i kyrkan så kanske de helt enkelt gick till den som låg närmast. Eller också gick de till ett som hade ett helgon man ville be till.

Exempel på kyrkonamn (i parentesen står exempel på vad helgonet ansågs skydda) i Lund är: Sankt Nikolaus (bågskyttar, fiskare, sjömän, köpmän), Sankt Mikael (handlare, soldater, apotekare), Sankt Stefan (korgmakare, murare) och Sankt Botulf (bönder, djurskötare, lantarbetare).

Bildtext: Domkyrkan i Lund ligger mitt i staden. Källa: Wikimedia

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/f4/Domkyrkan_in_Lund.jpg

Den största och viktigaste kyrkan i staden var domkyrkan. Den började byggas redan för omkring 1000 år sedan. Både kungen och kristendomens högsta ledare var överens om att i Lund skulle det finnas en särskilt stor, fin och viktig kyrka. Först byggde man en mindre kyrka, i sten. Men ganska kort tid efter det började man bygga en stor kyrka och den var klar för ungefär 900 år sedan.

Domkyrkan finns fortfarande kvar i Lund. Men de andra kyrkorna är nedrivna för länge sedan. Det beror på att för ungefär 500 år sedan ville kungen visa att han hade mer makt än prästerna. Man ville inte heller att folk skulle tro på en massa helgon, utan hålla sig mer till att bara tro på Gud, även om man fortfarande skulle hålla sig till kristendomen. Kungen bestämde helt enkelt att nu var det dags och gav order om att de gamla kyrkorna skulle rivas ner. Det skulle fortfarande vara kristendom, men i stället för katoliker skulle alla bli protestanter.

På bara 50 år lyckades man riva det mesta av kyrkorna. Lund måste ha blivit väldigt annorlunda, utan alla kyrkorna. På platsen där de stått byggdes andra hus. De gamla kyrkogårdarna blev kanske först någons trädgård och sedan har det byggts hus också på dem.

Hur tror du att man gjorde tegelstenar?

Hur tror du det såg ut inuti kyrkorna förr i tiden?